

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 11.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. januarija 1894.

Letnik XXII.

Deželni zbor koroški.

Iz Celovca, 14. januarija.

Minolo sredo je tudi naš deželni zbor po 15-mesečnem odmoru začel zborovati. Tukajšnji listi upajo, da bode tudi sedanje četrti zasedanje osme volilne perijode prav „mirno“ pa plodonosno, to je da bodo poslanci prikimali molče vsemu, kar spoznajo privilegirani čuvaji koroškega „miru“ za dobro in koristno. Zato so tudi razpravljanja našega deželnega zastopa večinoma jako enakomerna in suhoparna. Le kadar se oglasi gospoda slovenska poslanca ali pa šentvidski nemškonačionalni poslanec dr. Prettner, ki ima v naši deželni zbornici nekako vlogo „ščuke v ribniku“, pride več življenja med poslance. Da se pa duhovi kmalu zopet pomiré, za to skrbijo, kakor pravi „Kärntner Zeitung“, „die Spritzenmänner und Wegeinräumer des Landesauschusses“. Pa zna tudi pri nas priti drugače, ker i tu se začno kazati nekaki „nezadovolježi“, katerim že preseda k vsemu, kar se jim predloži, reči samo „amen“.

Deželnega zbora čaka poleg mnogih tekočih poslov tudi več drugih važnejših zadev, n. pr. razdelitve občin, prememba volilnega reda za dež zbor, lokalne železnice, grajenje novih in preložitve starih cest, vrvanje mnogih hudournikov, posebno pa Drave in Zile, graditev novih mostov, zidanje nove bolnišnice v Celovcu itd.

I. seja dne 10. januarija: Po sveti maši v cerkvi sv. Duha otvori deželni glavar dr. J. Erwein ob 10. uri zborovanje z daljšim nagovorom, pozdravlja došle poslance in pové, da se deželni zbor „iz financijelnih in gospodarstvenih vzrokov“ ni že sklical pred božičnimi prazniki. Jako pohvali glavar koalicijo, omenja stvari, s katerimi se ima zbor pečati, pozdravi gospoda deželnega predsednika ter se spominja izstopivšega poslanca Travnja. Deželni predsednik obljubi, da bo podpiral deželni zbor. Sklene

se potrebno gledé protokolov itd., potrdi izvolitev poslanca dr. Jobsta za mesta Breže, Strasburg, Staridvor in Hüttenberg in volijo odseki. V gospodarstveni odsek je (prvikrat) izvoljen tudi slovenski poslanec Muri s 26 od 32 glasov.

Ko so se prejšnji večer posvetovali poslanci o teh volitvah, predlagal je dr. Prettner, naj se v kak odsek voli tudi g. Einspieler, češ, naj se nikogar ne izključuje od skupnega dela. „Miroljubni“ liberalni poslanci pa so to pravično zahtevo molče odklonili!!

II. seja dne 11. januarija: Prebere in izroči se odsekom 27 prošelj, večinoma za podpore pri grajenju cest, zidanju šol, društva itd. Poslanec Einspieler je izročil prošnjo za podporo deški sirotišnici Vincencijeve družbe v Celovcu. 23 poročil in predlogov deželnega odbora se brez debate izroči raznim odsekom.

III. seja dne 12. januarija: 8 prošelj se izroči odsekom. Mnogo poročil in predlogov deželnega odbora se deloma reši, večinoma odda odsekom. Pri poročilu o preložitvi ceste preko Humbrega v Rožno dolino se oglasi poslanec Kirschner, ki ostro kritizuje novo cesto, ker voznikom prav nič ne koristi. Nova cesta je dva kilometra daljša, kakor stara, in ravno tako strma, tako, da vozniki ne morejo več blaga, kakor prej, naložiti.

Poslanec Einspieler dokazuje, da je cesta slabo zidana in obširneje govori o spomeniku, ki se je zbog te ceste postavil deželnemu predsedniku. Osvetli način, kako se je po g. celovškem okrajnem glavarju dognal ta spomenik in kako se je odkril. Če se komu postavljajo spomeniki, naj se to stori z zasebnim denarjem, a nikar se naj ogromni troški ne nalagajo občinam, kakor se je zgodilo v tem slučaju. Obširneje o tej zanimivi stvari spregovorim, ko dobim stenografični zapisnik. Ob koncu seje se je volil odsek, ki se bo imel baviti z zidanjem nove deželne bolnišnice. Pri tej volitvi se je pokazala že precejšnja — disonanca! Za popravljajanje obeliskov

na Ljubelu je koroški deželni odbor dal 402 gld. 6 $\frac{1}{2}$ kr.

IV. seja dne 13. januarija. 18 poročil in predlogov deželnega odbora se deloma vzame na znanje, večinoma odkaže odsekom. Potem je bila tajna seja. Prihodnja seja je v torek dne 16. t. m.

—P.

Občni zbor katoliško-političnega društva v Ljubljani.

(Dalje.)

Poročilo tajnika kat. pol. društva v Ljubljani dr. V. Gregorčič-a se glasi:

Slavni občni zbor!

Ker se je dosednji tajnik g. A. Kalan vsled preobilnega posla odpovedal tajništvu našega društva, prevzel sem jaz to nalogo po sklepu odborov, in mi je čast danes poročati slavnemu občenemu zboru o delovanju kat. pol. društva tekom leta 1893.

Sicer ni bilo v tem letu toliko važnih dogodkov, ko v letu 1892, in delovanje odbora bilo je le bolj omejeno na razširjenje kat. narodne organizacije. S ponosom moram tu konstatirati, da se naša ideja vedno bolj širi med ljudstvom in da napredujemo leto za letom. Narod slovenski računa sedaj pri vsaki priliki z nami kot resno politično stranko, in število naših sodelavcev rase od dneva do dneva, sedaj znaša število članov 2839, in „Domoljub“ se tiska v 8000 izvodih. Kedo se ne spominja s kakim pomilovanjem so pozdravljali naši nasprotniki vstajanje kat. pol. društva, in kedo se upa tajiti, da ravno ti pomilovalci kažejo sedaj na našo dobro organizacijo, in nas stavljajo v vzgled lastnim pristašem. Naš namen ni koga izivati, tudi ni namen pomagati kateremu koli stanu do gospodstva, naš namen je javno in zasebno vzgojiti narod slovenski na podlagi krščanskih načel, in to načelo nas vodi pri vsem našem delovanju, in od tega načela ne

LISTEK.

„Premôgar.“

V soboto zvečer uprizoril se je v deželnem gledališču zopet izviren slovensk igrokaz, namreč Vošnjakov četverodejanjski „Premôgar“. Dr. Josip Vošnjak je našemu občinstvu že dobro poznat kot dramatik po svojih igran „Lepa Vida“, „Svoji k svojim“ in „Pene“, ki so se že vse z večjim ali manjšim uspehom uprizarjale po Slovenskem. Najnovejše njegovo delo je „Premôgar“, čegar dejanje je zajeto iz modernega socijalnega življenja.

Občinstvo ni pričakovalo kaj posebnega, kajti dr. Vošnjak je sicer znan kot plodovit, a ne ravno kot dovršen in na vrhuncu dramske popolnosti stoječ gledališki pisatelj. Gledališče je bilo tedaj razmerno slabo obiskano. Rezervirano vedenje slovenskega gledališkega publika v obče sicer res ni zanesljiv kriterij o kakovosti igre, kajti znano je, da so baš najboljše pišce najslabeje, a najslabše navadno bolje obiskane: ali o „Premôgarju“ se občinstvo ni motilo. Najnovejši proizvod dr. Vošnjaka ne ustreza namreč zahtevam dramske tehnike.

Toda preidimo k vsebini!

Premôgarju Sivec se je pred petindvajsetimi leti izneverila nevesta; zapeljal jo je neki rudniški uradnik Drenov ter jo potem zapustil. Da jo otme sramote, se Sivec vendar-le poroči z njo, a ob jednem zapriseže krvavo maščevanje onemu, ki mu je uničil življensko srečo. Čez petindvajset let povrne se Drenov kot ravnatelj premogovnika in prvi čin mu je, znižati rudarjem plačo za deset centimov. Sivec uprizori štrajk, ali ker je bil ravnatelj še o pravem času o nakani poučen, zatre ga z vojaško silo in dá Siveca kot kolovodjo zapreti. Ko se Sivec povrne iz ječe, srečata se s sovragom v rudniku. Hoteč uničiti njega, pa makari i samega sebe, vrže Sivec dinamično patrono in tako provzroči silovito eksplozijo. Toda namera se mu izjalovi: sam je sicer ranjen na smrt, ravnatelj pa le neopasno. Drenov spozna mladostno svojo pregreho in pride k Sivecu, hoteč svojega sina Toneta — ki doslej ni ničesar znal o svojem pokoljenju — pozakoniti; ali Tone noče ničesar slišati o pravem svojem očetu in ostane pri redniku. Umirajoč blagoslovi še stari Sivec Toneta in njegovo nevesto, hčer rudniškega pisarja ter svojo hčer Jerico in njenega zaročnika, mladega rudarja.

Tu je konec igri.

Gledé risanja značajev, ozirati se nam je samó

na dve osebi, na ravnatelja in na Siveca, kajti vse druge nastopajoče osebe so le figure brez značaja. Pisatelj predočil nam jih je samo zato, ker jih je potreboval, da izpolnijo sužet: o njihovem značaju si niti sam ni jasen. V življenju iskal bi tacihi ljudij zaman, kajti po žilah se jim ne pretaka kri, rdeča, vroča kri, temveč le črnilo. Na prvi mah se jim pozná, da jim je zibelka tekla v pisalni sobi pisateljevi. In to je velik nedostatek.

Ravnatelj je podoba, vzeta deloma iz realnega življenja. Ali tudi njegov značaj ni konsekvantno narisana. Na kak način spozná mladostno svojo pregreho in zakaj se je prične kesati, nam pisatelj ni razjasnil. V prvotnem njegovem značaju le-tá sprememba gotovo ni utemeljena.

Značaj Sivec nam je nedoumen. On je ves unet za blagor svojih tovarišev-rudarjev, nekaj socijalist. Vedno gleda samo na njihovo korist: in vendar uprizori štrajk samo iz sebičnosti, da bi nasitil nevzdržano svoje hrepenjenje po osveti, pri tem pa popolnoma pozablja, v koliko bēdo da spravlja s tem svoje tovariše. On je smrten sovražnik ravnateljev in vendar je tako miren, ko vstopi le-tá v njegovo sobo. Res je sicer na smrt bolan, ali čemu je malo prej besnel tako silno. On ljubi Toneta kot svojega sinu, in vendar je nameraval z njegovo pomočjo

6 mar.

bodemo tudi odjenjali, če ravno ta resnica marsikaterega bode v oči.

Toda akoravno smemo biti zadovoljni z bilanco minolega leta, in napredkom našega društva, vendar ne smemo ponehati pri našem delovanju, temveč skrbeti, da korakamo vedno bolj naprej, da dospemo do cilja, katerega smo si postavili. Zatorej oprostite, ako svoje poročilo takoj pričnem s prošnjo, ki bi bila morebiti bolj umestna proti koncu, ali ker smatram to prošnjo za razvoj in napredek našega naroda, kot nujno potrebno in važno, mislim, da ni odveč, ako jo kaj pri uvodu navedem, in jo ponavljam še tudi pri sklepu.

Ideja, ki je ustanovila naše društvo ni nova, ideja ta vzbudila je Slovence iz njih narodnega spanja, kajti naši predniki prisegali so na versko-narodno zastavo. Ali vsaka ideja mora tudi dejanje imeti kot posledico, ker brez dejanja je ideja mrtva. Ako je pa delovanje pri društvu omejeno le na razmeroma malo število sodelovalcev, je umevno da razvoj društva le polagoma napreduje. Zaradi tega je prvi pogoj za obstanek in razvoj našega društva, da rase število naših sodelovalcev od leta do leta. Ti naj nosijo ideje kat. pol. društva med narod, ti naj vzbujajo v narodu versko-narodno zavest, in kdor se čuti sposobnega stopiti v javnost in delovati na podlagi versko-narodnih načel, to naj stopi v krog sodelavcev, in namen društva je dosežen. To je želja, katero si usojam takoj pri uvodu svojega poročila javno izreči, in nadejam se, da bo ta glas našel pritrjevalni odmev v narodu našem.

Treba nam je stroge organizacije, kajti brez te je vsako politično delovanje zaman. Politično mišljenje, politično delovanje mora izvirati iz političnega prepričanja, brez tega je vsako delo polovičarsko, in polovičar je slabši od najbolj zagrizenega nasprotnika. — Kako naj se ta organizacija izvrši, bodem imel priliko omeniti v teku svojega poročila.

Leto 1893. se ne more nikakor meriti z letom 1892, ki bo ostalo vedno ostalo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini slovenskega naroda. Ne bodem na dalje utemeljeval teh svojih besed, jaz le kličem v spomin, da se je vršil leta 1892. I. slovenski kat. shod, in s tem je vse povedano.

Odbor se je to leto v 16 sejah bavil s političnimi in gospodarskimi vprašanji, in sad kaže se že danes v ustanovitvi raznih društev, ki delujejo v istem smislu ko mi.

Sklenilo se je to leto ne udeležiti se volitev v občinski svet ljubljanski, in odbor je utemeljeval ta svoj sklep v posebnem oklicu na volilce.

Volitve poslanca v deželni zbor za kmečka občine notranjske na mesto umrlega g. H. Kavčiča se kat. pol. društvo ni vdeležilo, kajti konservativni narodni volilci dotičnega volilnega okraja so sami postavili lastnega kandidata v osebi g. Frana Modica. Žal, da niso zmagali. Vsled omahljivosti nekaterih volilnih mož v zadnjem trenutku, propadel je konservativni kandidat, a propadel je častno, kajti razmerje liberalnih in konservativnih glasov nam jasno kaže, da tudi v zavedni Notranjski kljub vsemu pritisku izgublja liberalizem vedno bolj svoja dozdevno sigurna tla. Pri tej priliki ne morem zamolčati, da je bilo nasprotstvo skoraj najhuje od one strani, od katere bi pričakovali samo objektivnosti. Nekak od-

svit I. slov. kat. shoda bil je dan 6. avgusta, ko se je vršil kat. skod v Novem mestu.

Shod je bil sijajen in nov dokaz, da je le treba vstrajne železne volje, in nekoliko požrtvovalnosti, ako hočemo napredovati. Na tisoče vrlih dolenjskih mož poslušalo je navdušene govore, katere so drage volje prevzeli gg. dr. Papež, dr. Krek, župnik Iv. Babnik in dr. Gregorič. Povdarjala se je posebno nujna potreba kat. narodne organizacije, ako hočemo z našimi idejami tudi v resnici uspevati med narodom. — Govore je v 10.000 iztisih odbor kat. političnega društva poslal med narod, in preverjen sem, da z uspehom.

Sad te požrtvovalnosti tudi ni dolgo izostal.

Po inicijativi dr. Papeža, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo posebnega kat. pol. društva za Dolenjsko, združili so se za našo stvar vneti možje, ter osnovali kat. pol. društvo za Dolenjsko, katerega pravila je visoka c. kr. vlada že potrdila. In pri tej točki, slavna gospoda, dospel sem do svoje obljube, navesti, kako naj se naša organizacija vrši.

Vzglede so Vam dali vrli Dolenjci. Oni so delo za svoj okraj prevzeli, kajti tem možem so razmere na Dolenjskem veliko bolj znane, ko drugim, ki ne žive v dotičnem okraju.

Ako bi se ta vzgled posnemal, in bi se za našo kronovino osnovala po raznih krajih slična kat. pol. društva, v katerih delujejo za našo stvar vneto, o krajevnih potrebah temeljito podučeni možje, potem je, slavna gospoda, temeljni kamen položen naši kat. narodni organizaciji.

Ako se potem ti posamezni odbori zvežejo z glavnim odborom v Ljubljani, in ostanejo tudi v vedni dotiki, kar je glavna potreba, potem smem reči, da je ni sile, ki bi se nam ustavljala. Jedno in isto načelo naj vodi vse, sloga naj vlada pri skupnem narodnem delovanju, ker, slavna gospoda, v slogi je — moč.

Zatorej si usojamo tu drugo prošnjo izreči, posnemajmo izgled vrlih dolenjskih mož, položimo letos novi temeljni kamen k zgradbi naše katoliške narodne organizacije s tem, da se vsi Slovenci oklenimo versko-narodnega programa.

Vzgojiti je treba narod, da se zave svojih dolžnostij, in to je edino mogoče na narodni in krščanski podlagi. Kdor ljubi v resnici svoj narod, ta ne bo zasejal z zlobno roko ljulike v njegovo srce. Odstranimo škodljivosti, ki ga žugajo fizično in moralno uničiti, in storimo pravo narodno delo. Socijalna beda stopa že tudi pri nas na površje, sicer še ne v tej obliki ko drugod, ali ona že trka vendar na duri. Še je čas, vzdramimo se ter odprimo oči. Ako hočemo slovensko narodnost v resnici ohraniti in voditi k daljšemu razvoju, ne podirajmo onega verskega stebra, ki je bil našega naroda najmočnejša opora v njegovem najhujšem narodnem boju. Vestno izpolnjevanje svojih dolžnostij nam kliče pri vsaki priliki v spomin slavni Leon XIII. Resnega dela nas še mnogo čaka; poprimimo se ga, v ljubezni do Boga in do svojega naroda, in prepričan sem, da bodemo narodu koristili, in da nam bo srečen narod — hvaležen. Treba je le resne volje, resnega, treznega delovanja, in gotovo ne bodemo zgrešili prave poti. (Konec ali di.)

Gorenjski pašniki.

Govoril poslanec Povše v dež. zboru 12. januarja.

(Konec.)

Naj mi bode še dovoljeno, navajati nekatere misli in nasvete, ki naj bi bili vodilni pri določitvah gledé gozdne paše, da bi se vsa zadeva srečno in mirno uredila. Naj bi c. kr. deželna vlada priznala, kar so veščaki zbrani v posebnem shodu v Gradcu po večletnih študijah in opazovanjih v gozdih, soglasno izjavili gledé dôbe, ki naj se odmeri v varstvo onih delov, kateri se imajo pogozditi. Ta zbor veščakov izrekel je, da niso mogli zaslediti ni konstatirati, da bi bila goveja živina v gozdu napravila kako škodo z objedanjem dreves. Le na strminah zamoglo se je opazovati nekako poškodovanje po pašechi se govedi, to pa le zaradi udiranja zemlje, ker je živina vsled svoje teže derče udirala zemljo. Sicer pa se je pokazalo, da pašna goveda še celó pospešuje natorno pomlajevanje, in to s tem, da vsled svoje hoje rahlja svet, zopet pa z nogami marsikatero seme ali zrnce v zemljo pritisne, da more kaliti; ob enem koristi paša, da goveda požre trave, katere, če so preobilne, zađušijo kal in vspevanje semena.

Koder se pa svet umetno, to je, s setvijo ali z nasajanjem mladih dreves, vrši, vzrastejo nasadena drevesca v treh do štirih letih že toliko, da se ni bati poškodovanja, če tudi goveda pride v tak gozdič, v katerem nahaja živina navadno mnogo hrane in gotovo goveda ne sega po smrečju, ko ima polno dobre trave.

Zato je omenjeni shod veščakov smatral, da zadostuje dôba petih let povsem v varstvo onih gozdnih delov, ki so odločeni za pomlajevanje. Pri nas pa ta rastvena dôba celó deset in več let traja, kar seveda omejuje, oziroma prikrašava opravičenem njih pašo.

Upam sicer, da tem stvarnim razlogom in dokazom dejanjskih nedostatkov nihče ne more ugovarjati. Da pa na podlagi uradnih izkazov doženem spricanje mojih dokazov ter jasno pokažem, da jeden del gorenjske pokrajine naše dežele res vsled teh razmer dokaj trpi škode, navesti hočem, kaj nam kaže uradna statistika gledé množine živine osobito v radovljiškem okraju, kjer je ta zadeva najporečejša.

Po uradni statistiki se je v letu 1880 v tem okraju naštel 12.032 glav govede, 7437 ovac, 1718 kônj. Pri štetvi v letu 1890 pa so uradne našteji le: 9845 glav govede, le 5522 ovac, in le 1581 kônj; torej v desetih letih znižalo se je število goveje živine za 2187 glav, ovac za 1915 glav in kônj za 137 glav manj!

To so tako glasno govoreče številke, da me oprosté gledé tega obširnih nadaljnih besedij. Te žalostne statistične številke pa opravičujejo povsem moj predlog, da se ima visoki deželni zbor baviti s tem vprašanjem, ker neovrgljivo je po uradnih izkazih konstatirano, da v tem nekdanj tako krepkem, in — recimo naravnost — blagostanem okraju tako silno propada število živine. Kaj naj bodi temu uzrok?

Omejitev paše je, to je neovrgljiva resnica. Rekel bi mi kdo, da so nekdanj imeli ondotni kmetje

uničiti rodnege njegovega očeta. — — — To so nasprotstva, katerih si ne moremo razložiti. Inkonsekvenca v risanju značajev pa je napaka, katera se niti diletantu v dramatiškem slovstvu ne odpusti z lepa, kaj pa še-le staremu, skušenemu pisatelju.

Ekspozicija igre je tako medla in čudna, da človek ne vé, kedaj se prav za prav konča. Kje je iskati dramske krivnje in kje katastrofe? — Mar je krivnja Sivčev atentat ali že preje štrajk in kazen smrt njegova? — — — Ako je temu tako — in drugače biti ne more — tedaj moramo v veliko svojo žalost priznati, da nam tega ni možno z lahka uvideti. O dramskem zvrnanju krivnje imeli smo doslej povsem drugačne pojme.

Snov igre je — dasi nam ne podaja kaj povsem novega — dovolj dramatiška. Vzlasti prizor v premogôvniku imel bi lahko velikansk učinek: ali treba bi ga bilo obdelati drugače. Efekt doseči bi moral dramatiški pisatelj sam in ne — kakor se je zgodilo v „Premôgarju“ — gledališki mojster z zares briljantno scenerijo, katera je vsaj deloma zakrila nedostatke, ki jih je zagrešil pisatelj. Dolgočasnost je sicer tudi tragišk moment, ali pisatelju navadno ne prinese posebnega priznanja.

To bi bili glavni nedostatki Vošnjakovega „Premôgarja“. Da ne manjka i drugih manjših, umevno je pač samo ob sebi. Tako n. pr. dirne gledalca jako neprijetno, da skoraj v istem trenutku, ko ravnatelj brzojavi po vojake v mesto, le-ti že kroté štrajkujoče in razgrajajoče rudarje. Kar tako meni nič tebi nič prezirati dramsko verjetnost tudi ni dopustno.

Še jedno opombo!

„Rudarjev bojni klic“, katerega je uglasbil g. dr. Benjamin Ipavc in kateri se poje v „Premôgarju“, je sicer prav lep zbor, ali melodija pa bi bila bolj primerna za kako žalostinko, kot pa za bojni klic. Po nemerodajni naši in prisotnega občinstva enoglasni sodbi bi bil le-ta zbor bolje izostal.

In kaj naj rečemo o uprizoritvi samej?

Bila je brez dvojbe v vsakem oziru nedostatna in sploh najslabejša v tekočij sezoni.

Gospá Borštnik-Zvonarjeva (Sivčeva žena) bila je prehladna, g. Verovšek (Sivc) spodtaknil se je šestokrat v svoji vlogi in ni znal primerno modulari glasú, gosp. Danilo (ravnatelj) se — kar naposled pri njem že ni čudno — zopet ni zadostno

naučil svoje vloge ter je le prepogostokrat vhalal v smešno bombastično-patetično deklamacijo. Gosp. Perdan (Abeles) je sicer prav tipično pogodil židovskega borzijanca, toda pretiraval je preveč, tako, da je iz svoje vloge napravil smešno karikaturu, kar bi bilo dovoljeno k večjemu v kaki burki. Gosp. Lovšin (Tone) igral je nepričakovano zaspano. Ostale vloge so sicer brez pomena, a pripomniti nam je vendar, da dotični igralci — izvzemši gospici Slavčeva in Nigrinova — niso samó ničesar pripomogli, da bi se splošni uspeh uprizoritve zboljšal, temveč da je vsak po svojih močéh kazil. Najslabeji je bil seveda g. Podgrajski (rudniški pisar). Zaslužno priznanje žel je gledališki mojster g. Bittner za res primerno in umetniški izvršene dekoracije v premogovi jami. — Omenimo naj še, da bi malo manjši hrup na odru mej posameznimi dejanji ne škodoval prav nič.

Dasi se ne štejejo mej proroke, soditi smemo vendar po vsem tem, kar smo preje dejali o „Premôgarju“, da nima v sebi nobenega življenskih pogojev in da se ne bode vzdržal na našem gledališkem repertoarju, razven ako ga pisatelj bistveno spremeni in zboljša.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. januarja.

zlatu dobo, ker so smeli tako prosto pasti, sedaj pa se je paša vravnala. Temu takoj zakličem: Stoj! ker visoko ministerstvo našega premisljivega vladarja je s posebnim cesarskim patentom z dne 5. julija leta 1853 zaukazalo, da se ima paša vravnati na podlagi resničnega užitka, torej da imajo opravičeni kmetje po vravnavi paše toliko dobiti pašnih pravic, kolikor so jih poprej uživali.

Prezanimivo je to vprašanje in mikavno, da bi se spustil v to razpravo, ki bi marsikaj zanimivega dokazala; toda izrekel sem v začetku govora že, da sprejemem dognano vravnavo kot legalno podlago in da hočem le o nje pomanjkljivi izvršbi govoriti. To tedaj storim in le trdim, da vravnava ali pa sedanja izvršba ne zadostujeta, ker za ogromno število je padla množina živine v tem okraju, in to je živ, jasen, neovrgljiv dokaz, da kmetje nimajo v tem okraju več toliko paše, kakor poprej pred vravnavo, z drugimi besedami, jasno je, da so paše opravičeni kmetje v tej pravici prikrajšani.

Drugi razlogov za tako nazadovanje živinoreje gledé števila ni mogoče najti, ker tu živi čil, delaven, varčen narod, ki torej ni po zapravlivosti prišel ob toliko živine v zadnjem desetletju, odkar velja nova vravnava.

Kdor je nepristransk ter stvarno sodi, mora priznati, da tu treba odpomoči, in zato je opravičen moj apel na visoko c. kr. vlado.

V drugem okraju tržiškem začele so se tudi čudne prikazni: Tuj milijonar kupuje na tisoče oralov planin in od kmetov še pašniške pravice. Rad bi tudi to pravico razpravljaj, toda prekoračil bi čas in Vašo potrpežljivost, vsaj upam, da bo prišel čas, da tudi ta zadeva pride v razgovor v tej visoki zbornici, kateri mora biti mar, da se za našo domovino tako nezdravi odnošaji pravočasno zajezi, oziroma zabranijo.

Slavna gospóda! Vsi brez razločka političnega mišljenja smatrate si kot najvažnejšo dolžnost v izvrševanju poslaniškega posla, skrbeti za srečo in za povzdigo gospodarskega blagostanja dežele in njenih prebivalcev. Izdajajo se velike svote v zboljšanje gospodarskih razmer v deželi, in tu, ko vidimo, da propadajo celi okraji v blagostanju, naj bi molčali? Vestna dolžnost naša je, da posežemo vmes in da ohranimo, kar je dobrega, ter zabranimo propad tako marljivih naših sodeželanov. In ali naj čakamo, da se tudi v pokrajino gorenjsko, katero smo doslej navadno šteli za premožnejšo v domovini naši, prikrade siromaštvo?

Kaj nam pomaga, pa tudi državi, če se bodo iz prostih kmetijskih domov napravila obširna veleposestva, če tudi z zverinjaki? Ali naj prepustimo, da bo ondod zginil, ali vsaj skrčil se steber naše narodnosti, slovenski oratar?

Ne, tega nihče ne more in ne sme dopustiti. Pa tudi interes dežele in države zahteva od nas, da vsi, brez razločka političnega mišljenja, vse mogoče in potrebno storimo proti tem nameram.

Slavna gospóda! Resen je položaj socialni v celi Evropi, in že se slišijo razni zvoki podobni gromenju, ki naznanja hudo nevihto. Kdor ni slep, mora priznati, da socialni odnošaji niso povoljni. Ozmimo se v južno Italijo, in dovolj strašnega slišimo od ondod prav te dni, in uzrok ondodnim prekucijam je nezdravo razmerje gledé zemljiščnih lastninskih odnošajev.

Žal, da se ne upam trditi, da ne bo tudi v naši državi prišel čas, ko bomo morali razpravljati o reševanju socialnega vprašanja. Želim le, da bi takrat vsaj v naši lepi, ljubljeni domovini bili toliko srečni, da bi naš narod miroval kot zadovoljen in srečen.

Skrbimo tedaj o pravem času, da ohranimo naš narod v povoljnem stanju, skrbimo za njegov gospodarski napredek, in ne puščajmo ustvarjati v naši domovini nezdravih razmer: tu velikaš, tu siromak. Ohranimo naš srednji stan, ki je, če srečen, najzanesljivejša zaslomba naše narodne bodočnosti, pa tudi najzvestejša opora za deželo in državo.

Končam s prošnjo, da blagovoli visoka zbornica izročiti moj in mojih tovarišev predlog, katerega sem imel čast s temi besedami utemeljevati, upravno-gospodarskemu odseku v posvèt in poročilo.

Klub čeških poslancev moravskega deželnega zbora

se je izrekel, da se trdno drži resolucije dne 1. novembra 1892 leta, katero so odobrili tudi veleposestniki češki. V tej resoluciji se naglašajo češko državno pravo in pa narodna enakopravnost. S tem so pa moravski Čehi le nekako hoteli opomniti veleposestnike na njih dano besedo, ker se velik del veleposestva hoče malo bolj oddaljiti od češke stranke in se več tako ne navdušuje za češko državno pravo. — Mladočehi so pa v moravskem deželnem zboru tudi predlagali, da se pozove vlada, naj odpravi izjemno stanje v Pragi. Ta predlog se pa ne bode obravnaval, ker prav za prav ne spada v moravski deželni zbor.

Schulverein v dolnjeavstrijskem deželnem zboru. Šolski odbor je priporočal, da dolnjeavstrijski deželni zbor dovoli za tri leta po 2000 gld. podpore nemškemu „Schulvereinu“. Proti tej podpori se je prvi oglasil poslanec Schnabl, ker se katoliškemu šolskemu društvu ne dovoli podpore in ker imajo pri tem društvu glavno besedo hujšaki proti duhovščini. Dr. Lueger je proti podpori, ker nemški „Schulverein“ zastopa le židovske koristi. Dohodki tega društva se porabljaajo v to, da se delajo Nemcem samim ovire, da si ne morejo pomagati na domačih tleh. Židovski dijaki odriavajo nemške od vseučilišča. Število židovskih dijakov narašča, nemških pa pada. Nemške dijake je treba varovati pred židovsko konkurenco, ne pa podpirati židovskega „Schulvereina“. Nemški „Schulverein“ podpira tiste fabrikante na Češkem, ki v nemške kraje kličejo nedrže češke delavce, ter izpodrivajo domačine. Sicer se po govorniku zdi, da sedaj ni treba „Schulvereina“, ker bode koalicijsko ministerstvo že skrbelo za Nemce. Dr. Scheicher je omenil, da v schulvereinske šole vabijo na Češkem češke otroke in da to društvo se ne ozira na vero, torej ga on ne more podpirati. Podpora „Schulvereinu“ sta priporočala Magg in Weitlof. Poslednji je posebno zatrjeval, da društvo ni nasprotno duhovščini in še želi, da bi se ga duhovščina bolj oklepala. Podpora se je potem dovolila z večino, ki pa ni bila več posebno velika.

Ogerski katoliški shod bo dne 16. in 17. t. m. v Budimpešti. Dne 16. ob 10. uri dopoldne bo v vseučiliški cerkvi „Veni sancte“, katerega bode imel nadškof dr. Csaska. Ob 4. uri popoldne bode prvo zborovanje. Sejo bode otvoril sam knez primas. Dovoljeno bode govoriti samo z odra, in to le odbranim govornikom. Končal se bode shod dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne s slovesno zahvalno službo božjo, katero bode imel škof Steiner. Ta shod bode jako slovesen, ker vse ogerske katoliške župnije pošljejo svoje zastopnike. Sešlo se bode mnogo duhovščine in plemstva iz vse Ogerske. Že pripravljani shodi po deželi so imeli velik vpliv. Mnogi poslanci vladne stranke so se izjavili, da glasujejo proti vladnim cerkvenim predlogom, ko so videli, da je ves narod proti tem predlogom. Nekateri drugi poslanci se pa proti vladi ne upajo ravno glasovati, ali so se izjavili, da se ne udeležé dotičnih sej državnega zbora. Vlada je v velikih skrbéh, ker takega katoliškega gibanja ni pričakovala.

Ogersko. Ogersko finančno ministerstvo, nameravajoč izvršiti davčno popravo, je podelilo članom zbora v spomin spis, v katerem je bila popisana dosedanja davčna statistika. Spis nam jasno kaže, kako čudno ugodne so gospodarske razmere na Ogerskem. Po njem je na Ogerskem 8 milijonov ljudi, ki plačujejo davke, pa 9¹/₂ milijona takih, ki ga sploh ne plačujejo, torej več ljudi neplačujočih, kakor davkoplačevalcev. Te razmere so tem čudnejše, ker mora na Ogerskem vsak plačati davke razven težakov (dninarjev). V odstotkih rečeno je tedaj na Ogerskem 54 odstotkov ljudi, ki živé „iz roke v usta“. Pa ne smemo misliti, da ima drugih 46 odstotkov prebivalstva zadostne dohodke za življenje. Samo okoli pol milijona ljudi je, ki imajo letnine čez 1000 gld. Torej na pol milijona ljudi, ali na 500.000 premožnih ljudi je 17 milijonov več manj revnih. Tehtnejšega dokaza za pogubnost kapitalističnega gospodarstva zares ni treba. Pogledamo pa na oni pol milijona srečnežev, najdemo, da je izmed njih 70 odstotkov — židov. Ta številka pač govori dovolj jasno.

Bolgarija in Rusija. Rusija je zopet opominjala po nemškem zastopniku Bolgarijo, da naj plača zaostalo vojno odškodnino. Bolgarija ne hiti s

plačilom, ker misli, da ruski računi niso prav v redu in da ima sama nekaj tirjati od Rusije. Stvar se pa ne da lahko uravnati, ker so nekateri papirji, ki se tičejo bolgarskih tirjatev, spravljani v arhivu bolgarskega agentstva v Belemgradu, katerega se je pa prisvojil ruski zastopnik ob srbsko-bolgarski vojski, ki ga neče Bolgariji izročiti, sklicujoč se, da sedanja bolgarska vlada ni postavna. V Bolgariji pa mislijo, če Rusija bolgarske vlade ne priznava, ko gre za izročitev tega arhiva, je dosledno tudi priznavati ne more, ko gre za kake vojne odškodnine, in zatorej ne plačajo. Govori se pa, da je dotični arhiv nekam zginil, da ga Rusija tudi pri najboljši volji več izročiti ne more. Drugi pa mislijo, da se v njem Rusiji nepovoljni akti.

Rusko-francoska zveza. „Kölnische Volkszeitung“ se piše iz Peterburga, da razven ministra Giersa nikdo v Rusiji pred nekaterimi leti ni verjel, da bi se mogla obnoviti trodržavna zveza. Posebno po Bismarckovem odhodu je car mislil, da ga Nemčija nima moča, ki bi mogel še zvezo sklopiti. Kar ostrmel je, ko je zvedel, da se je trodržavna zveza obnovila, in zaukazal, da se išče približanje Franciji. Temu je potem sledil prihod francoskega brodivja v Kronstadt. — Nam sevéda, ne more biti znano, koliko so v ruskih vladnih krogih verjeli na obnovenje trodržavne zveze. Toliko je pa gotovo, da velika večina ruskih listov tega obnovenja ni pričakovala. Posebno pred obnovenjem so ruski listi večkrat pregovarjali Nemčijo, da naj pusti svoji zaveznici in se približa zopet Rusiji. Posebno vladni so vedno še spominjali na staro rusko-nemško prijateljstvo. Če se je pa kak list slučajno malo preostro izrekel proti Nemčiji, je pa smel pričakovati, da ga ustavijo za nekaj mesecev. Celó „Grazhdanin“ ni bil odšel taki osodi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. januarja.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri dne 16. januarja četrto sejo. Na dnevnem redu so poročila finančnega odseka o računskih sklepih in proračunih deželnega posojilnega, bolniškega, blazniškega, porodniškega, najdenškega in muzejskega zaklada, prošnje gledé podpor za šolske zgradbe in računski sklep deželnega zaklada za leto 1892.

(Mestni zbor ljubljanski) ima jutri dne 16. januarja ob 6. uri zvečer sejo. Na dnevnem redu so poročila stavbinskega odseka, vodovodnega ravnateljstva in samostalen predlog M. viteza Zittererja gledé odprave nedostatkov na občinskih potih vsled železničnega prometa. Za tem je tajna seja.

(Obletnice.) Prevz. nadvladika goriški praznoval je 13. t. m. šestdesetletnico svojega rojstva in sedemtridesetletnico svojega mašništva; 14. t. m. pa enajstletnico svojega škofovskega posvečenja. Bog ga ohrani še mnogo, mnogo let!

(Odlikovanje.) Presvetli cesar podelil je topničarskemu naredniku gosp. Francu Ingliču srebrni križec s krono za zasluge o priliki njegovega 45letnega službovanja, kateri so mu včeraj slovesno pripeli. Navzoči so bili c. in kr. vojaški dostojanstveniki ter njegova obitelj.

(Organizujejo se!) Iz Celovca, dne 14. jan.: Naši nasprotniki čutijo zopet veliko potrebo, da se zopet enkrat — „organizujejo“! Zadnja leta so se nasprotniki naši, nacionalci in liberalci opetovano zbirali, da se posvetujejo ter sklepajo, kako naj ob koncu stoletja pribijejo koroške Slovence na križ! Tudi dne 6. t. m. so imeli „nemško-nacionalni somišljeniki“ tu neko „Parteiversammlung“, v kateri so sklepali o organizaciji nemško-nacionalne stranke na Koroškem. Slovesno so sklenili, da se pridružijo v borbi zoper Slovence vsem drugim nam sovražnim strankam, mimogredé pa so tudi govorili, da hočejo varovati „narodne težnje nemškega ljudstva“, pravi napredek v smislu politične svobode, socialne in gospodarstvene reforme (borba zoper žide) itd. Stara pesen, s katero se nam ne zdi vredno baviti še obširneje. — p.

(Tukajšna c. kr. strokovna šola za umetno vezenje in svetova razstava v Čigagi.) Na svetovni razstavi v Čigagi je bila odlikovana tudi ljubljanka gđ. Adela Czerny, kakor posnamemo iz ravnokar izšlega oficijelnega zapisnika premijiranih avstrijskih izložnikov. Imenovana gospodičina je dobila darilo za razstavljeni pečni zazor, katerega je v krasni tehniki (slikanje z iglo) izdelala kot učenka tukajšnje c. kr. strokovne šole za umetno vezenje po navodilih učiteljice gđ. Ivane Föderl in gospé Marije Hlavka.

(Ogerski židje po Gorenjskem.) Z Gorenjskega 14. jan. V radovljiskem okraji in sploh na Gorenjskem že dalje časa romajo od hiše do hiše s culo čez ramo ogerski židje, ponujajo svojo robo, staro preležano sukno in peharijo neumnega kmeta, če se jim da. Trdijo, da je njih roba iz tovarne v Udmatu. Baraton! Ali res? Sploh pa ne vemo, odkod imajo ogerski krivonosci to strau Sotle brez patenta pravico barantati. Terentete! Če nimajo take pravice, pod ključ ž njimi! Prosimo merodajne oblasti v Kranju in Radovljici, naj nekoliko natančneje pazijo na take ptičke, da ne bodo drli v sleparstvu nevednih ljudi.

(Imenovan) je g. Jeler Vodopivec, finančni vajenec v Trstu, rezervnim poročnikom.

(† o Egid Trček O. S. B.) Število duhovnikov slovenskih v admontskem samostanu se vidno krči. Dne 3. januarja t. l. umrl je P. Egid Trček, vikarij pri Sv. Jurija na Pesnici, lavantinske škofije, in bil pokopan 5. januarja t. l., predpoludne. Pokojni bil je rodом iz Metlike na Kranjskem, poročen dne 16. septembra 1842, v duhovnika posvečen 29. julija 1866. P. Egid bil je nad vse ljubeznjiva, blaga, obče priljubljena prikazen. Čast njegovemu spominu!

(„Češki kvartet“ v Celovcu.) Iz Celovca dne 14. jan.: Danes nastopi v tukajšnjem „Kasinosaal“ sloveči „češki kvartet“ pod egido „Musikvereina“ za Koroško. Svirali bodo mladi češki umetniki gg. K. Hoffman, O. Nedbal, J. Šuk in P. Vihan komade Dvořakove, Haydnove in Smetanove. Tukajšni listi češke umetnike prav simpatično pozdravljajo.

—p.

(Družba sv. Cirila in Metoda) oznanja slovenskemu svetu za razvoj našega šolstva v Trstu usodno vest, da je tržaško namestništvo dne 18. dec. 1893, št. 21.702 čast. mariborskim šolskim čestram dovolilo naseliti se v Trstu s priopombo, naj se ob enem storé potrebni koraki, da bo smel prevzeti ta red tudi vse dosedanje naši družbi poverjeno šolstvo v Trstu. — Slovenci! Ginjenim srcem izrekamo ob tej izvanredni priliki hvalo Vam, ki ste nas na trnjevem potu naših plemenitih naporov podpirali do danes. V Boga in v Vas zaupamo tudi za prihodnje — delujoči slej kot prej ob Jadranskem morju za Boga, cesarja in domovino.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Iz Novega Mesta.) Katoliška družba rokodelskih pomočnikov je napravila 7. t. m. prav mično veselico. Vrstile so se deklamacije s petjem. Gospod načelnik je v kratkih potezah pokazal delovanje in lep uspeh društva v preteklem letu in opomnil, da se bo de leto hiša razširila, da se dobi prostor za dijaško kuhinjo. Konečno je bil v prelepej obleki prizor „Sveti trije kralji“ po besedah g. Lendovskega, kakor ga je objavila „Danica“ leta 1869. Vse točke so se vršile prav dobro; ako pomislimo, da imajo rokodelci malo časa za učenje, moramo reči celó prav dobro. Vsa hvala gre nji-

hovej pridnosti, le tako naprej! Seveda bi moral pred vsem hvaliti učitelje, g. prof. V. in pa g. P. O., ali o tem ne bom pisal, da ne žalimo skromnosti blagih gospodov. Sklep veselici, katero je počastilo občinstvo jako mnogoštevilno, je bila tombola v spodnjih prostorih. Mnogi so se radovali lepih dobitkov, vse je pripomoglo k prav lepemu gmotnemu vspehu. Predput je sicer letos jako kratek, vendar pa namerava društvo koncem tega meseca napraviti še jedno predstavo.

(Gospod Vekoslav Vavpotič,) slovenski rojak in skladatelj, živeč na Dunaju, izdal je sedem četverspevov v Lipskem. Te svoje skladbe je vrli domoljub poslal raznim društvom in rodoljubom z opomnjo, da se za te nima ničesar plačati, če da kdo hoče „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju“ kaj darovati, da to prepušča vsakemu po lastni volji. Vsled tega so „Podpornemu društvu na Dunaju“ došla sledeča darila: G. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah, 5 gld.; g. dr. Dragotin Treo, odvetnik v Postojini, 3 gld.; gg. Bilek in Čeh 50 kr.; gg. dr. Lenoch, J. Luzar, dr. Majaron, vč. g. dr. Sedej po 1 gld., g. J. P. 3 gld., vsi na Dunaju. Iskrena hvala!

(Protestantska dijakonisa v celovski bolnišnici.) Iz Celovca, dne 12. januarja: Poročil sem Vam, da se v tukajšnjo deželno bolnišnico pokličejo protestantske dijakonise iz Berolina. Poročilo moram popolniti s tem, da je sedaj nameščena jedna dijakonisa kot nadzornica postrežnicam. — Značilno je tudi, da tukajšnji liberalni listi o tej škandalozni stvari čisto molčé! Idilične so tukajšnje razmere, kaj ne?!

—p.

(Misijon) bode v Renčah pri Gorici od dne 28. t. m. do 4. febr. Vodila ga bosta čč. gg. Fr. Doljak in Mih. Tomazetič Jezusove družbe.

(Voljen) je letos zopet županom v Podgori pri Gorici, g. Anton Klančič.

(Nesreča.) Na Lokvah pri Trnovem (Goriško) padel je pri žaganju drv hlod na Jožefa Volka in ga vsmrtil.

(Premog iščejo.) V Zbiljah pri Smledniku začel je nek ptuj podvzetnik tik Save iskati premog. Do sedaj so izkopali že precej globok rov, vključ temu, da jim voda veliko preglavico dela. Že pred več leti so domačini v Zbiljah iskali premoga — toda brezuspešno. Ptujec bo de morda srečnejši ker ima dovolj denarja in pravi, da 2 leti ne neha iskati.

(Zaprli so) v Korminu 18letnega mladeniča ker je pisal nedostojno svojimu prijatelju o presvitlem cesarju.

Telegrami.

Beljak, 14. januarja. Dr. Steinwender se je izrekel na nekem shodu volilcev, da odloži svoj mandat.

Praga, 14. januarja. Včeraj je v deželnem zboru dr. Herold predlagal, da naj

se nekateri davki, katere sedaj dobiva država, prepuščajo deželi, in da naj se po sklepu deželnega zbora skliče enketa, ki bode pretresavala finančni položaj dežele češke. Dr. Engel je predlagal, da naj se premené zakoni o uredbi zdravstvenih stvari v občinah. Dr. Dvořak pa je predlagal, da naj se premeni občinski volilni red.

Praga, 15. januarja. Sodišče je v pravdi proti „Omladini“ zavrnilo ugovore proti omejenju števila zaupnikov in zaradi premajhnega prostora v obravnavalni dvorani. Predsednik je odločno zavrnil vse poskuse motiti red v avditoriju. Potem so se pa imena prečitala.

Praga, 15. jannvarija. Sodnja obravnava proti članom „Omladine“ se je pričela. Ljudij, ki se zbrali pred sodniškim poslopjem, je policija razgnala.

Poreč, 14. januarja. Spinčič je jel čitati nujni predlog, de naj se hrvatski govori vsprejemajo v zapisnik. Deželni glavar mu je ugovarjal, da bi se bil poprej moral predlog predložiti predsedništvu. Spinčič je pa, ne zmeneč se za ugovore, čital dalje, dokler mu ni predsednik branja prepovedal. Hrvatska manjšina je potem zapustila dvorano.

Stuttgart, 14. januarja. Pri postaji Asperg sta vkupe trčila brzovlak, ki je vozil iz Pariza na Dunaj, in pa tovarni vlak. Človek se ni nobeden poškodoval.

Rio Grande, 14. januarja. Vlade čete zmagale so pri Itajahy-ju.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
13	7. u. zjut.	748 0	—10.8	brezv.	oblačno	0 00
	2. u. pop.	748 5	—5.4	brezv.	"	
	9. u. zveč.	748 4	—7.4	sl. vzh.	"	
14	7. u. zjut.	745 6	—8.9	brezv.	oblačno	0 00
	2. u. pop.	743 9	—8.8	sl. vzh.	"	
	9. u. zveč.	743 0	—10.3	"	"	
Srednja temperatura obeh dni —7.9° in —9.6°, oziroma za 5.4° in 7.1° pod normalom.						

Umrli so:

13. januarja. Elizabeta Sterniša, gostija, 53 let, Marjin trg, 3. naduha. — Jožefa Brandać, livarjeva žena, 64 let, Dunajska cesta, 29. otrpnenje srca.

14. januarja. Bernard Largo, delavec, 60 let, Ulice na Grad, 12. otrpnenje pluč. — Alojzij Hiner, pomož. uradnik, 23. let, Poljanski nasip 14. jetika. — Jožef Flegar, delavec sin, 21 dni, Streliške ulice, 11. Bronchitis caput.

V bolnišnici:

11. januarja. Jakob Koren, 69 let, gosač, naduha.
13. januarja. Franc Nachtigall, gosač, 44 let, jetika.

Zahvala.

39 1

Za mnogobrojno povodom smrti našega iskreno ljubljenega in nepozabnega sina oziroma brata, svaka in strica gospoda

Antona Žužeka,

c. kr. stavbenega pristava

ustno in pismeno izražaneга odkritosrčnega sočutja izrekajo tem potom vsem najglobokejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1894.

Žalujoči ostali.

V najem se dá takoj žaga in mlin

s tremi tečaji, stopami in ovšenarjem

v Stahovci, jedno uro oddaljen od Kamnika, na vodi Bistrici. — Mlin, pri katerem se nahajajo tudi skedenj, dva hleva in svinjak, ima pravico do vse vode ter je ne manjka v veliki suši za mlin in žago. Natančni pogoji so na vpogled v pisarni meščanske korporacije v Kamniku do 31. januarja 1894.

38 3-1

Upravništvo mešč. korporacije.

Dunajska borza.

Dne 15. januarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld.	— kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97	75
Zlata renta 4%, davka prosta	119	30
4% avstrijska kronina renta, 250 kron	96	85
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1030	—
Kreditne akcije, 160 gld.	352	—
London, 10 funtov strl.	125	—
Napoleonodor (20 fr.)	9	95
Cesarski cekini	5	89
Nemških mark 100	61	25

Dne 13. januarja.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld.	95 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94	75
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145	50
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195	50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	50
4% kranjsko deželno posojilo	97	60
Kreditne srečke, 100 gld.	194	50
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld.	50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18	60
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Salmove srečke, 40 gld.	73	—
Waldsteinske srečke, 20 gld.	48	—
Ljubljanske srečke	23	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gld.	153	20
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2920	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	—
Papirnih rubeljev 100	133	25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.